

## "Allah bir olur, müteaddit olamaz. Öyle de rububiyetinde ve icraatında ve icâdâtında dahi şeriki yoktur..." Yirminci Mektub'un, Üçüncü Kelimesi'ni açıklar mısınız?

### "ÜÇÜNCÜ KELİME"

;yoktur şeriki saltanatında ve ulûhiyetinde ki nasıl ,Yani لا شَرِيكَ لَهُ Allah bir olur, müteaddit olamaz. Öyle de rububiyetinde ve icraatında ve icâdâtında dahi şeriki yoktur."

"Bazan olur ki, sultan bir olur, saltanatında şeriki olmaz; fakat icraatında, onun memurları onun şeriki sayılırlar ve onun huzuruna herkesin girmesine mâni olurlar, '*Bize de müracaat et.*' derler. Fakat Ezel-Ebed Sultanı olan Cenâb-ı Hak, saltanatında şeriki olmadığı gibi, icraat-ı rububiyetinde dahi muinlere, şeriklere muhtaç değildir. Emir ve iradesi, havl ve kuvveti olmazsa, hiçbir şey hiçbir şeye müdahale edemez. Doğrudan doğruya herkes Ona müracaat edebilir. Şeriki ve muini olmadığından, o müracaatçı adama '*Yasaktır, Onun huzuruna giremezsin.*' denilmez."

"İşte, şu kelime ruh-u beşer için şöyle bir müjde verir ki: İmanı elde eden ruh-u beşer, mânisiz, müdahalesiz, hâilsiz, mümanaatsız, her halinde, her arzusunda, her anda, her yerde o ezel ve ebed ve hazâin-i rahmet mâliki ve defâin-i saadet sahibi olan Cemîl-i Zülcelâl, Kadîr-i Zülkemâlin huzuruna girip hâcâtını arz edebilir. Ve rahmetini bulup kudretine istinad ederek kemâl-i ferah ve süruru kazanabilir."(1)

Allah Zâtı noktasında tek ve yektadır. Yani Allah'tan başka ilah/Allah yoktur. O Zâtı itibari ile tektir, birdir. O'nun gibi başka bir Zat yoktur.

Allah'ın uluhiyetinde ortağının olmaması, onun gibi mutlak sıfatlara sahip başka bir ilah yok anlamındadır. Allah tek ilahtır, O'ndan başka ilah yoktur. Yani onun gibi mutlak ve kemal sıfatlara sahip, başka bir ilah yoktur, demektir.

İki ilahın bulunması zaten aklen mümkün değildir. Zira sonsuzluk sahibi bir ilah, başka sonsuzların olmasını kabul etmez, başka sonsuz olsa o sonsuz olamaz. Zaten sonsuzluk kavramı şeriki kabul etmeyen bir kavramdır.

---

**Allah'ın saltanatında ortağının olmaması ise;** onun tedbir ve idare ettiği mülkünde başka sultanlar yok, demektir. Kainat bir ülke ise, bunun tek ve yekta sultanı Allah'tır. İdare ederken başka elleri ve idarecileri asla ve kata kabul etmez. Zerrelerden gezegenlere kadar, her şeyi bizzat yöneten ve idare eden Allah'tır.

**Allah'ın Rububiyet'inde ortağının olmaması ise;** kainatta her şeyi terbiye eden O'dur, O'ndan başka mürebbi yoktur, demektir. Zerrelerden gezegenlere kadar her şeyi terbiye edip büyüten ve hareket ettiren O'dur. Hiçbir iş ve eylem O'nun elinden başka bir elde gerçekleşemez. Her şeyi yoktan var eden O'dur, var ettikten sonra besleyip büyüten; yine sadece ve sadece O'dur. Her işi büyük küçük demeden bizzat yaratan ve yöneten O'dur. O'nun terbiye dairesinde başka terbiyeciler yoktur.

(1) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup, Birinci Makam.](#)